

[Handelsministeren.]

Art, at jeg ikke vilde have medvirket til deres Gennemførelse, medmindre jeg havde regnet med, at hele Lovforslaget kunde blive færdigbehandlet og vedtaget.

Derimod maa jeg fraraade Ændringsforslagene under Nr. 1, 4, 5, 7, 9, 10, 13, 15, 20, 23 og 24.

Med disse Bemærkninger skal jeg slutte. Jeg kan ikke se rettere, end at det høje Landsting ikke har ydet noget sagligt Bidrag til Løsning af dette vanskelige Spørgsmaal. Jeg har altid haft den Opfattelse, at Landstinget skulde være det saglige Ting, det overvejende Ting, det, som skulde give gode Raad; i denne Sag kan jeg ikke se, at Landstinget har opfyldt sin Mission paa en saadan Maade, som man med Rimelighed kunde vente.

Ordføreren (Villemoes): Jeg er enig med det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (P. Christensen) i hans Udtalelser om, at vi havde haft et stort Haab om at kunne blive enige i Udvalget. Paa det Omraade er jeg ikke helt enig med det ærede 2det Medlem for 1ste Kreds (Hendriksen). Jeg forstod paa det ærede Medlem, at han mente, der laa i det ærede 12te Medlem for 2den Kreds' Udtalelser, at vi skulde have givet Antydninger fra alle Sider om, at vi skulde mødes. Jeg kan godt indrømme det ærede 2det Medlem for 1ste Kreds, at det ikke har været gjort fra Det konservative Folkepartis Side, men selv om det ikke har været gjort, har man alligevel haft Lov til at haabe. Jeg havde virkelig Haabet, idet jeg troede, det var det ærede konservative Partis Mening, at man gerne vilde medvirke til en Lov paa dette Omraade.

Jeg er ogsaa enig med den højtærede Handelsminister i hans Udtalelse om, at han har vist Imødekommenhed i Haab om at kunne faa en Lov, som kunde passe ham. Det har mit Parti ogsaa i allerhøjeste Grad gjort. Vi ønskede ikke at give et Monopol bort til et Selskab her i Landet for 10 Aar, naar Selskabet har haft det i en hel Aarrække og har faaet Tingene konsolideret. Vi er ikke af den Slags, der mener, at man kan bortgive et Monopol til et Selskab, som saa anskaffer dyre Maskiner og laver en dyr Organisation, uden at give det Tid til at faa Værdierne nedskrevet til et fornuftigt Lavmaal; men det formoder vi, og det regner vi med er sket, og mit Parti ønskede derfor kun at give Koncessionen paa 5 Aar, og vi ønskede, ud fra vor almindelige Stilling til Monopoler, ikke at give dette store Selskab Eneret paa Fremstilling af

Gær. Vi har paa disse to Punkter bøjet os i Haab om, at Regeringspartierne og den højtærede Minister saa til Gengæld vilde bøje sig imod os; det er ogsaa delvis sket, men altsaa ikke paa dette specielle Punkt, som nu sidst er omtalt af den højtærede Handelsminister.

Vi har i Udvalget næsten til Trivialitet drøftet Spørgsmaalet om at sikre Leverandørerne af Kartofler til Aktieselskabet De danske Spritfabrikker en god Betaling for dette Produkt. Den højtærede Handelsminister har nu omtalt det her, og jeg skal ikke forlænge Debatten ret mange Minutter med Udtalelser herom. Jeg forstaaer den højtærede Ministers Syn paa denne Sag, jeg forstaaer det Syn, som det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (P. Christensen) har, og det Syn, som det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (Jeppesen-Drusebjerg) har. Synet falder ikke sammen med mit Syn paa denne Sag, idet jeg nemlig mener, at det drejer sig om to højst forskellige Leverancer. Jeg er selvfølgelig klar over, at i det Øjeblik man, oven i Købet med Statens Medvirken, under stor økonomisk Risiko for Staten, har faaet oprettet nogle Andels-Kartoffelmelsfabrikker, kan det ikke hjælpe, at man ad Lovgivningsvejen vil forlange, at Kartoflerne, der skal leveres til disse Fabrikker, skal sættes til en saadan Pris, at det færdige Produkt ikke kan afhændes. Det er det ganske almindelige Forhold mellem Køb og Salg, der gør sig gældende der, og det behøver man sikkert ikke at drøfte ret længe. Men man staar her over for en Leverance af en mindre Part af Kartoflerne til den ensete danske Fabrikation, som Lovgivningsmagten har givet Monopol, og jeg er ikke klogere, end at denne Virksomhed, som altsaa — i Modsætning til saa godt som alle andre Virksomheder i vort Land i Øjeblikket — sejler i smult Vande, ogsaa godt kunde have Pligt til at betale en virkelig god Pris for dette Raaprodukt. Jeg tror bestemt, at det ogsaa er Fabrikkerne Mening, og jeg vil ogsaa tro, at det kan gaa takket være den Bestemmelse, som der nu er Haab om vi kan faa indført i Loven om, at det raadgivende Udvalg i Fremtiden bliver, om muligt endnu mere end hidtil, taget med paa Raad. Men mit Parti har ikke kunnet strække sig længere end til de Indrømmelser, vi har gjort, ved at fratagde Kravet om, at Gærmonopolet skulde tages ud, ved at fratagde vort Ønske om, at Koncessionsperioden kun skulde være paa 5 Aar. Vi har stillet dette Ændringsforslag Nr. 15, som vi altsaa maa fastholde.